

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ได้มีการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยไว้ในแผนงานหลักที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โอกาสประชาชนทุกคนได้รับ บริการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีอายุ 3-6 ปี ที่ควรได้รับการเลี้ยงดู อย่างถูกต้องและตั้งเป้าหมายของเด็กปฐมวัยทุกคน ให้ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้า เรียนระดับประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 1)

ถึงแม้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ไม่ได้หมายรวมการศึกษาของเด็ก ปฐมวัย นี้ไว้ในการศึกษาภาคบังคับก็ตาม แต่จากนิยามคำว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาระดับก่อนระดับอุดมศึกษา ในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว สรุปได้ว่า การศึกษา ปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่นเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 1) ดังนั้นการศึกษาระดับปฐมวัยจึงเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนของชาติในอนาคต เป็นการวางรากฐาน ของการศึกษาในระยะเริ่มต้น ซึ่งเด็กในวัยนี้จะมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทุกด้าน เพื่อเป็น รากฐานของการพัฒนาทางด้านจิตใจ สติปัญญา บุคลิกภาพ ตลอดจนนิสัยต่าง ๆ ในการจัด การศึกษาระยะนี้ จึงเปิดโอกาสให้เด็ก ได้รับการเสริมสร้างการพัฒนาทางด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์บุคลิกภาพและสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป รวมทั้งเตรียมความพร้อมที่จะเป็นคนไทยที่มีคุณภาพในอนาคต (สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ, 2536 : 1)

การพัฒนาคุณภาพประชากรของชาติ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง เพราะคุณภาพของคน ในชาติย่อมหมายถึงกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และจะต้องเริ่มกระทำตั้งแต่วัย แรกเริ่มของชีวิต คือ ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งประมาณ 6 ปี ซึ่งถือว่าเป็นระยะที่สำคัญที่สุดของ การพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรก ของชีวิต มีอิทธิพลมากต่อการเสริมสร้างฐานความพร้อมสำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไป หรือ

อาจจะขัดขวางการพัฒนาของเด็ก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของประสบการณ์ที่เด็กจะได้รับ และเนื่องจากเด็กในวัยนี้อีกเช่นกันที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ เพราะสมองของเด็กในช่วงตั้งแต่ปฏิสนธิเป็นอวัยวะหนึ่งซึ่งเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ภายใน 4 ปีแรก เด็กจะมีพัฒนาการทางสมองจนเกือบถึง 60% เมื่อสมองเป็นอวัยวะที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาก จึงต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งไม่เพียงแต่อาหารที่จะเป็นพลังงาน เป็นโครงสร้างเท่านั้น หากแต่ยังต้องอาศัยปัจจัยที่สร้างประสบการณ์จากประสาทสัมผัสต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งที่เห็น ได้ยิน ได้ชิม ได้ดมกลิ่น สัมผัสด้วยร่างกาย และความรู้สึกที่จะไปกระตุ้นควบคุมทิศทางเจริญเติบโต และการทำงานของระบบประสาทจึงถือว่าเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของชีวิต ซึ่งหากเราไม่สามารถปลูกฝังสิ่งที่ดีงาม หรือส่งเสริมการพัฒนาในช่วงนี้แล้วก็นับว่าพลาดโอกาสที่สำคัญในชีวิตเช่นกัน และเนื่องจากเด็กจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า และมีความหมายต่ออนาคตของประเทศชาติเป็นอย่างมากบุคคลในประเทศจะเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูการให้การศึกษาตลอดจนแนะนำแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมตั้งแต่เด็ก ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมให้เจริญงอกงามในด้านการคิดมากกว่าการจำ ให้มีความพร้อมในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อที่จะเข้าศึกษาและรับรู้ด้านวิชาการในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเด็กในวัยนี้เป็นวัยพื้นฐานของการเป็นผู้ใหญ่ หากได้รับการปลูกฝังด้วยการอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมก็ย่อมจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติได้ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2541 : 5)

จากความสำคัญของการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด-6 ปี ดังกล่าว จึงนำไปสู่การจัดการศึกษาปฐมวัยในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่การให้ความรู้แก่หญิงมีครรภ์ พ่อแม่ ในเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัย โภชนาการ การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนการจัดศูนย์เด็กประเภทต่าง ๆ ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนร่วมรับภาระในการจัดบริการให้กับเด็กในวัยนี้ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการให้บริการต่างกันไปตามภารกิจหลักของหน่วยงาน เช่น กรมอนามัยเน้นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ภาวะโภชนาการ การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเน้นการให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กในการเลี้ยงดูเด็ก และการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น (เขาวพา เดชะคุปต์, 2549 : 48)

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหาหลายด้าน เช่น ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเท่าที่ควร งบประมาณไม่เพียงพอ รวมทั้งยังขาดคุณภาพในการเรียนรู้ของเด็ก จิตวิทยาและการพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กเรียนโดยท่องจำอย่างเดียว ไม่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดตั้งแต่

เล็ก ๆ และปัญหาผู้ดูแลเด็กไม่ได้จบการศึกษาสาขาปฐมวัยโดยตรงทำให้ขาดความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก หลักสูตรการเรียนการสอนไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งปัญหาอาคารสถานที่ไม่มีความเหมาะสม (เขวพา เดชะคุปต์, 2549 : 31-32)

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพเหมาะสมตามวัย และได้มาตรฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็กตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยาที่ดี ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับพัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งรับถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานพัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพ และเหมาะสม และจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยแบ่งมาตรฐานการดำเนินงานออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (สำนักงานประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น, 2553 : 2)

จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากิจการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย ว่ามีการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำผลของการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้ตามมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

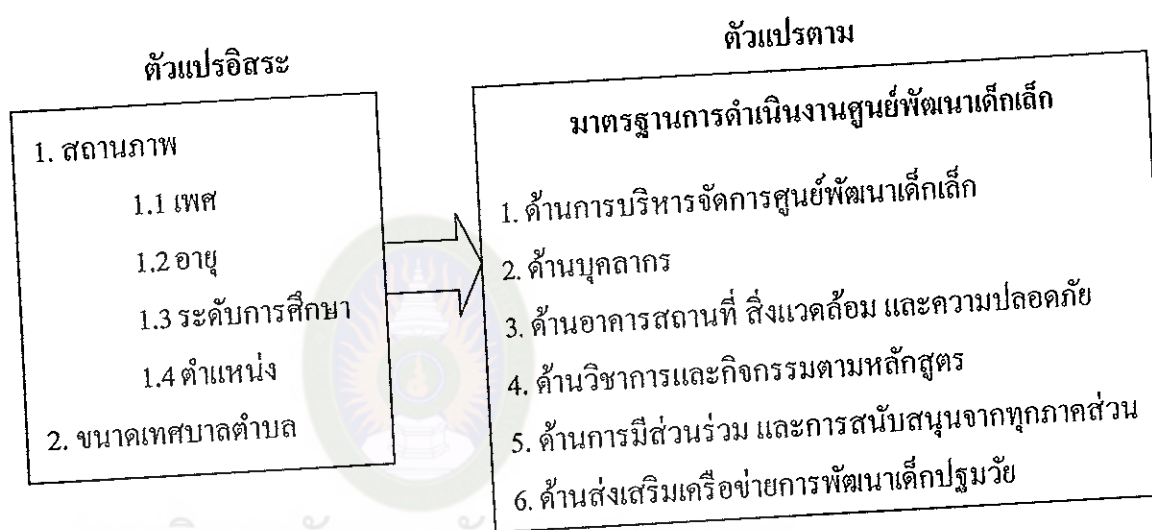
1. เพื่อศึกษากิจการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพและขนาดของเทศบาล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนากิจการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรที่มีสถานภาพและปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคายแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดหนองคาย ซึ่งมีประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาลตำบล นักวิชาการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประธานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น 162 คน จำแนกเป็น นายกเทศมนตรี จำนวน 30 คน ประธานสภาเทศบาลตำบล จำนวน 30 คน นักวิชาการศึกษา

จำนวน 30 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 36 คน และประธานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 36 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาลตำบล นักวิชาการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประธานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 28 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 156 คน จำแนกเป็น นายกเทศมนตรี จำนวน 28 คน ประธานสภาเทศบาลตำบล จำนวน 28 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 28 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 36 คน และประธานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 36 คน ได้มาจากการใช้เทศบาลเป็นหน่วยสุ่ม (Sampling Unit) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) ระดับการศึกษา
- 4) ตำแหน่ง

2.1.2 ขนาดเทศบาลตำบล จำแนกเป็น

- 1) เทศบาลตำบลขนาดเล็ก
- 2) เทศบาลตำบลขนาดกลาง

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย 6 ด้าน (สำนักงานประสานและพัฒนากิจการท้องถิ่น, 2553 : 2) ดังนี้

2.2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2.2 ด้านบุคลากร

2.2.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

2.2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

2.2.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

2.2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง มาตรฐาน แนวทาง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นไปในทางเดียวกัน จำแนกเป็น 6 ด้าน คือ

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การกำหนดนโยบาย แผนงานและงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การคัดสรรและแต่งตั้งคณะกรรมการได้รับการยอมรับจากชุมชน สักส่วนของครูต่อนักเรียนมีความเหมาะสม มีแผนการรับนักเรียน จัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการจัดตั้งการย้าย การขุดเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความคิดเห็นของชุมชน

1.2 ด้านบุคลากร หมายถึง บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้รับการอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีทุนเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็กมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา ผู้ดูแลเด็กมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย หมายถึง อาคารสถานที่มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยแก่ผู้เรียน มีสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ภายในอาคารมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทสะดวก เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการติดตั้งอุปกรณ์และมีรั้วกั้นบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับเด็ก

1.4 งานวิชาการและกิจการตามหลักสูตร หมายถึง การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนทั้ง 4 ด้านอย่างเหมาะสมตามวัย ผู้ดูแลเด็กมีการจัดทำแผนการเรียนรู้และสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประสานความร่วมมือกับครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน และมีการประเมินหลักสูตรเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรในทุกปีการศึกษา

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง ชุมชนมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ชุมชนทราบ โดยใช้สื่อที่หลากหลายชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การกำหนดแผนความร่วมมือกับทุกฝ่าย ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ส่งเสริมการตั้งเครือข่ายและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กอายุระหว่าง 3-5 ปี มีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ในที่นี้หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดหนองคาย

3. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 5 ปี ที่เข้ารับการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. นายกเทศมนตรี หมายถึง ผู้บริหารเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย

5. นักวิชาการศึกษา หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบด้านการศึกษา ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับกฎ ระเบียบ และความรู้ด้านบริหารและดำเนินงานด้านการศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองคาย

6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง บุคลากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดสรรและแต่งตั้งจากครูผู้ดูแลเด็กเพื่อปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรและดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย

7. ประธานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง บุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

8. ประธานสภาเทศบาล หมายถึง บุคคลที่วาระการจังหวัดแต่งตั้งมาจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล ในที่นี้หมายถึง ประธานสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองคาย

9. เทศบาลตำบลขนาดเล็ก หมายถึง เทศบาลตำบลที่มีเงินรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนเงินกู้หรือเงินอื่นใดในปีงบประมาณที่ผ่านมาน้อยกว่า 20 ล้านบาท ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 23 แห่ง

10. เทศบาลตำบลขนาดกลาง หมายถึง เทศบาลตำบลที่มีเงินรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนเงินกู้หรือเงินอื่นใดในปีงบประมาณที่ผ่านมาตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 7 แห่ง

11. การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง
ร่วมมือ ร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประ โยชน์ต่อสังคม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ใช้เป็นข้อเสนอแนะ ในการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย
2. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการ
ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดหนองคาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY